

Sprawozdanie ze Zgromadzenia Ogólnego World Medical Association 4-7 października 2023 r. - Kigali, Rwanda

W dniach 4-7 października 2023 r. odbyło się doroczne Zgromadzenie Ogólne WMA, w którym uczestniczyli delegaci z 49 stowarzyszeń medycznych z całego świata. Doktor Lujain Alqodmani, lekarka z Kuwejtu, została 74. prezydentem WMA na lata 2023–2024. Jest pierwszą Arabką wybraną na prezydenta WMA. Doktor Ashok Philip, były prezes Malezyjskiego Stowarzyszenia Medycznego, został wybrany jednogłośnie Prezydentem-elektem WMA. Obejmie swoje stanowisko na Zgromadzeniu Ogólnym WMA w październiku 2024 r.

W trakcie pierwszych posiedzeń omawiane były sprawy komisji i zespołów m.in.:

Komisja etyki

Deklaracja helsińska

Komisja otrzymała ustny raport przedstawiony przez przewodniczącego grupy roboczej, dr Jacka Resnecka z Amerykańskiego Stowarzyszenia Medycznego. Dr Resneck podziękował członkom grupy roboczej za ich zaangażowanie oraz członkom WMA, którzy byli lub będą gospodarzami spotkań regionalnych poświęconych Deklaracji. Przedstawił także aktualne informacje na temat postępów grupy roboczej oraz harmonogram procesu rewizji Deklaracji na nadchodzące miesiące, w tym dodatkowe spotkania ekspertów regionalnych i dwuetapowe konsultacje społeczne w styczniu i w innym terminie do połowy 2024 r. Kolejne spotkania regionalne odbędą się m. in. w Watykanie od 18 do 19 stycznia 2024 r. oraz w Monachium w Niemczech od 14 do 15 maja 2024 r. W 2024 roku odbędzie się 60 rocznica przyjęcia deklaracji helsińskiej.

Komisja otrzymała i rozpatrzyła także wniosek (MEC 224/Przymusowe dawstwo narządów/październik 2023 r.) o zmianę w drodze zastąpienia dokumentu złożonego przez Amerykańskie i Duńskie Stowarzyszenie Medyczne na ostatniej sesji Rady w Nairobi w kwietniu 2023 r.

Przewodniczący Komitetu i Sekretarz Generalny WMA przedstawili podstawowe informacje na temat historii tej kwestii. Na posiedzeniu w kwietniu 2023 r. w Nairobi przedstawiono oświadczenie Chińskiego Stowarzyszenia Medycznego potępiające wykorzystywanie do przeszczepów narządów pochodzących od więźniów skazanych na karę śmierci. W odpowiedzi na oficjalne pismo Chińskiego Stowarzyszenia Medycznego przewodniczący grupy roboczej ds. pobierania narządów wycofał proponowane stanowisko grupy roboczej (MEC 223/Organ Donation Executed Prisoners REV/kwiecień 2023), kończąc tym samym aktywność grupy roboczej. Następnie na sesji Rady w Nairobi w kwietniu 2023 r. zaproponowano ww. dokument Amerykańskiego i Duńskiego Stowarzyszenia Medycznego (MEC 224/ Organ Donation in China/październik 2023) w celu zmiany uchwały Rady WMA w sprawie dawstwa narządów w Chinach z 2016 r. Ponieważ członkom Rady nie udało się osiągnąć konsensusu w sprawie tego dokumentu, kwestię tę odroczone do posiedzenia Rady w Kigali w październiku 2023 r.

Po intensywnej dyskusji na temat nowej propozycji deklaracji dotyczącej przymusowego dawstwa narządów, ewentualnych poprawek do niej oraz kwestii proceduralnych Komisja ostatecznie podjęła decyzję o powołaniu nowej grupy roboczej.

Komisja ds. społeczno-medycznych

Komisja otrzymała ustny raport od Leah Wapner (Izraelskie Stowarzyszenie Medyczne), przewodniczącej Grupy Roboczej ds. Technologii Medycznej. Przewodnicząca przypomniała cele grupy roboczej, które obejmują wspieranie współpracy między członkami WMA i opracowywanie materiałów edukacyjnych na temat technologii medycznych. Grupa robocza zebrała się 3 października 2023 r. i omówiła następujące kwestie:

- Możliwość współpracy WMA i/lub jej członków z siecią AMA Physician Innovation Network (PIN), platformą pomagającą łączyć lekarzy z innowatorami: prezes Amerykańskiego Stowarzyszenia Medycznego (AMA), dr Jessem Ehrenfeldem i Amanda Azadian (menedżer produktu, Digital Health Office) zostali zaproszeni na spotkanie w celu zaprezentowania platformy. Następnie odbyła się dyskusja, podczas której grupa robocza zgodziła się zwrócić się do przewodniczącego Rady o zezwolenie AMA na przyłączenie się do grupy roboczej.

- Możliwość dalszego rozwijania aktualnej polityki WMA dotyczącej sztucznej inteligencji (AI): Dr Jacob Mathew, Kuwait Medical Association (KuMA) został zaproszony na spotkanie w celu omówienia propozycji KuMA dotyczącej utworzenia grupy roboczej ds. sztucznej inteligencji w medycynie. Osiągnięto porozumienie w sprawie zwrócenia się do przewodniczącego Rady o zezwolenie KuMA na przyłączenie się do grupy roboczej ds. technologii medycznej w celu podjęcia prac, ewentualnie poprzez utworzenie podgrupy roboczej/grupy redakcyjnej skupionej na sztucznej inteligencji.

Komisja otrzymała także raport od dr Ramina Parsa-Parsi (Niemieckie Stowarzyszenie Medyczne), przewodniczącego Grupy Roboczej ds. Seksualności Człowieka. Na posiedzeniu w dniu 3 października grupa robocza wprowadziła pewne poprawki na podstawie informacji zwrotnych otrzymanych od członków grupy. W związku z tym Komitet rozważył proponowaną rewizję Oświadczenia WMA w sprawie naturalnych różnic seksualności człowieka i przekazał ją do akceptacji podczas Zgromadzenia Ogólnego.

Dodatkowo podejmowano długie i ciekawe dyskusje podczas sesji naukowej oraz sesji Klubu ds. Środowiska a także położono nacisk na rozpowszechnienie "Zielonych wytycznych" Światowego Stowarzyszenia Lekarzy:

1. MIEJSCE

1.1 Organizuj wydarzenia w hotelach lub centrach konferencyjnych, które posiadają certyfikat zielonego budynku (Green Building Certification), tam gdzie są one dostępne.

1.2 Organizuj wydarzenia i zakwaterowanie w tym samym hotelu, aby wyeliminować potrzebę transportu i przewożenia uczestników między obiektami. Jeśli jest to niemożliwe, zapewnij lokalizacje w miejscach dostępnych w pieszej odległości od siebie i zapewnij uczestnikom jasne informacje, mapy i szacunkowy czas spaceru między dwiema lokalizacjami.

1.3 Organizuj wydarzenia w miejscach, do których można łatwo dotrzeć środkami transportu publicznego lub pieszo i z udogodnieniami, takimi jak restauracje i kompleksy handlowe, do których można dojść pieszo.

1.4 Zawrzyj w umowie z hotelem organizującym wydarzenie „zieloną klauzulę”, zgodnie z którą obie strony zobowiązują się do wdrożenia umowy poprzez praktyki przyjazne dla środowiska, w szczególności w zakresie żywności/napojów, gospodarki odpadami i materiałów związanych z wydarzeniami (patrz poniżej w odpowiednich sekcjach).

1.5 Komitety organizacyjne powinny aktywnie poszukiwać sposobów i pozyskiwać informacje zwrotne, aby sprawić, że na konferencji „zdrowie planety” lub „zmiana środowiskowa” będzie widoczna we wszystkich aspektach.

2. TRANSPORT

2.1 Zachęć uczestników, aby byli świadomi dostępnych im opcji transportu i wybierali alternatywne rozwiązania, które zużywają najmniejszą ilość energii – takie jak transport autobusowy lub kolejowy dla uczestników, jeśli to możliwe.

2.2 Kiedy możliwości transportu są ograniczone, zachęcaj uczestników do podróżowania wspólnym autem lub do lotów na trasach z jak najmniejszą liczbą przesiadek.

2.3 Zachęcaj uczestników do latania liniami lotniczymi, które korzystają z nowoczesnych i oszczędnych samolotów oraz wprowadziły usługi przyjazne dla środowiska, takie jak zrównoważone posiłki, recykling papieru/plastiku/aluminium oraz ograniczenie dodatkowych opakowań/usług gastronomicznych.

2.4 Tam, gdzie to możliwe, wynajmując lokalny transport na wydarzenie, współpracuj z firmami, które przyjęły politykę i praktyki przyjazne dla środowiska.

2.5 Zredukuj całą emisję związaną z podróżami na posiedzenia WMA.

3. ŻYWNOSĆ I NAPOJE

3.1 Marnotrawstwo żywności:

3.1.1 Zachęcaj uczestników do rejestrowania się na wydarzenia towarzyskie i podawania swoich wymagań dietetycznych, aby uzyskać dokładną liczbę gości i preferencje żywieniowe, aby firmy cateringowe miały czas na stworzenie planu posiłków, który pozwoli uniknąć marnotrawienia żywności.

3.1.2 Zachęcaj firmy cateringowe do pozyskiwania lokalnych, świeżych, sezonowych produktów do wszystkich posiłków oraz przerw na kawę/herbatę.

3.1.3 Zarządzaj wielkością porcji, decydując się na podawanie odmierzonej porcji przy stołach zamiast w bufetach. Jeżeli nie da się uniknąć bufetów, zaoferuj mniejsze rozmiary talerzy.

3.2 Minimalizuj użycie mięsa i produktów mlecznych:

3.2.1 Kiedy oferowane jest mięso, zachęcaj do wyboru dań mięsnych o najmniejszym wpływie na środowisko (tj. drób, ryby).

3.2.2 Staraj się, aby na każde spotkanie przypadła co najmniej jedna oficjalna kolacja w pełni wegetariańska/wegańska.

3.3 Pakowanie, biorąc pod uwagę wymogi bezpieczeństwa zdrowotnego:

3.3.1 Zakaz używania plastiku jednorazowego użytku na imprezach: słomek, plastikowych łyżek, kubków i butelek. Jeśli to konieczne, używaj produktów z tworzyw sztucznych nadających się do kompostowania.

3.3.2 Unikaj niepotrzebnego pakowania przekąsek i żywności, zamiast tego serwuj je bez opakowania.

3.3.3 Podawaj bez opakowań przyprawy, cukier, mleko i napoje.

3.3.4 Zainstaluj stacje uzdatniania wody zamiast oferować wodę butelkowaną.

4. MATERIAŁY WYDARZENIA I PRODUKTY PROMOCYJNE

4.1 Materiały wielokrotnego użytku / pochodzące z recyklingu:

4.1.1 Uwzględnij wymagania dotyczące zrównoważonego rozwoju w zapytaniu ofertowym dotyczącym materiałów i produktów konferencyjnych oraz poproś zaświadczenie w kwestii zrównoważonego rozwoju, aby zapobiec „greenwashingowi”.

4.1.2 System identyfikatorów imiennych – używaj identyfikatorów/smyczy wielokrotnego użytku lub weź udział w programach wypożyczania smyczy.

4.1.3 Ogranicz drukowanie i wybieraj materiały cyfrowe zamiast papieru. Obejmuje to cyfrowe oznakowanie zamiast banerów winylowych, aplikacje mobilne do programu wydarzenia i ekrany LED lub tablice zamiast flipchartów.

4.1.4 W razie potrzeby używaj papieru z recyklingu, tworzyw sztucznych lub materiałów pochodzących z recyklingu o zerowym śladzie węglowym.

4.2 Prezenty i pakiet powitalny:

4.2.1 Rozważ prezenty empiryczne lub cyfrowe zamiast prezentów fizycznych.

4.2.2 Ogranicz bezpłatne towary do minimum niezbędnego do funkcjonowania spotkania oraz korzystaj z towarów ekologicznych, kupowanych lokalnie lub wykonanych z trwałych materiałów pochodzących z recyklingu lub nadających się do ponownego użycia.

4.2.3 Zmniejsz ilość materiałów drukowanych w pakietach powitalnych. (Alternatywnie: Ogranicz materiały drukowane do jednostronicowej instrukcji dotyczącej sposobu uzyskania materiałów drogą elektroniczną).

4.2.4 Zamiast zapakowanych toreb powitalnych, pozwól uczestnikom wybrać te elementy, których potrzebują. (Alternatywnie: nie oferuj toreb powitalnych, raczej zachęcaj uczestników, aby korzystali z własnych toreb wielokrotnego użytku lub pochodzących z recyklingu).

5.GOSPODARKA ODPADAMI

5.1Plan gospodarki odpadami:

5.1.1 Określ plan gospodarki odpadami, który zostanie następnie przedstawiony personelowi obsługującemu wydarzenie, personelowi obiektu i uczestnikom spotkania, po to aby budować świadomość społeczną.

5.2 Recykling odpadów:

5.2.1 Jeśli to możliwe, umieść kosze na materiały do recyklingu oraz jeśli to możliwe, tam gdzie to możliwe, pojemniki na materiały kompostowalne w strategicznych częściach obiektu zgodnie z przewidywaniami co do wyrzucania materiałów. Poinformuj uczestników o materiałach nadających się do kompostowania.

5.2.2 Zapewnij wyraźnie oznakowane punkty zbiórki odpadów, aby pomóc uczestnikom sortować odpady.

6. WDROŻENIE

Przewodniczącemu Klubu ds. Środowiska wraz z członkami wolontariuszami WMA zleca się:

6.1 Monitorowanie i ocenę wdrażania wytycznych;

6.2 W związku z tym zbieranie informacji oraz komentarzy uczestników podczas wydarzeń/spotkań WMA oraz

6.3 Podsumowanie zaleceń dotyczących wdrożenia wytycznych, które mają zostać przedstawione przez współprzewodniczących Klubu ds. Środowiska i przesłane do sekretariatu WMA, aby informacje te mogły zostać udostępnione członkom stowarzyszenia jako część wyników spotkań. Najważniejsze nabyte doświadczenia zostaną udostępnione komitetom organizacyjnym przyszłych posiedzeń.

Wśród omawianych zagadnień podczas Sesji Plenarnej znalazły się:

Etyczne wykorzystanie technologii medycznej

Światowe Stowarzyszenie Medyczne odgrywa wiodącą rolę w zajmowaniu się konsekwencjami etycznymi wynikającymi z szybkiego postępu technologii medycznej. WMA ogłosiło poprawioną wersję Deklaracji w sprawie etyki medycznej i zaawansowanych technologii medycznych, co stanowi przełomową inicjatywę podkreślającą zaangażowanie organizacji oraz zapewnienie, że technologia medyczna służy ludzkości zgodnie z najwyższymi standardami etycznymi.

Broń biologiczna

Celem WMA jest wzmocnienie globalnej gotowości oraz reagowanie na sytuacje kryzysowe dotyczące zdrowia, przeciwdziałanie badaniom nad bronią biologiczną oraz wspieranie mechanizmów monitorowania zagrożenia bronią biologiczną. Jest to odpowiedź na szybki postęp w mikrobiologii, biologii molekularnej i inżynierii genetycznej, który wzbudził obawy dotyczące potencjalnego niewłaściwego wykorzystania tych technologii do szkodliwych celów.

Posiedzenia międzynarodowe

WMA wzywa społeczność medyczną na całym świecie do dokładnej oceny zasadności organizowania międzynarodowych wydarzeń medycznych w krajach, w których lekarze są prześladowani, i, w stosownych przypadkach, do podjęcia decyzji o powstrzymaniu się od takich wydarzeń lub też o zapewnieniu jasnego i wyraźnego wsparcie tym lekarzom podczas wydarzenia.

Nepal

Światowe Stowarzyszenie Medyczne potępiło niedawną falę ataków na lekarzy i powszechną przemoc w instytucjach opieki zdrowotnej w Nepalu. Te niepokojące zdarzenia stanowią poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa pracowników ochrony zdrowia i mogą obniżyć jakość usług opieki zdrowotnej w kraju.

Inne uchwały

Pozostałe stanowiska przyjęte przez Zgromadzenie objęły: regulacje postępowania w czasie konfliktów zbrojnych i innych sytuacjach przemocy, kwestie podstawowej opieki zdrowotnej oraz stanowisko odnośnie zdrowia człowieka jako głównego przedmiotu polityki rządzących na całym świecie.

Przyjęto także dokument World Federation for Medical Education dotyczący globalnych standardów poprawy jakości edukacji medycznej.

Nawiązano kontakty z delegacjami z Izraela, Australii, Japonii, Szwecji, Hong Kongu, Tajwanu, Korei Południowej i Holandii. Organizacja ochrony zdrowia w powyższych państwach według licznych rankingów uznawana jest za jedną z najlepszych. W związku z tym do rozważenia jest przygotowanie cyklu wywiadów z delegatami i informacji na temat najlepszych rozwiązań dla lekarzy, aby przedstawić je polskim lekarzom w celu korzystania z dobrych praktyk.

Podjęto także rozmowy z wice-prezydent World Federation for Medical Education Genevieve Moineau. Organizacja ta zrzesza światowe komisje akredytacyjne, Polska Komisja Akredytacyjna jest w trakcie aplikacji. Poinformowano o sytuacji w Polsce dotyczącej tworzenia nowych uczelni medycznych pomimo negatywnej oceny PKA. W związku z tym na grudzień zaplanowano spotkanie w formie okrągłego stołu z przedstawicielami Komisji Europejskiej, CPME oraz WFME celem odnalezienia rozwiązania mającego na celu zaprzestanie wymienionych praktyk.

Najwięcej emocji dostarczyła dyskusja nad uchwałą potępiającą łamanie praw człowieka wobec Ujgurów i innych mniejszości w Chinach. Przytoczono m. in. list chińskiej delegacji, w którym grożą zaprzestaniem opłacania składki członkowskiej WMA w razie przyjęcia uchwały. Stanowisko zostało ostatecznie przyjęte w oryginalnej formie, bez poprawek, o które wniosowała delegacja z Chin. Po głosowaniu reprezentanci chińskich lekarzy nieoczekiwanie oznajmili, że uchwała powinna zostać poddana głosowaniu jako dotycząca spraw etyki, w związku z tym wymagane jest 2/3 głosów delegatów do jej przegłosowania. W odpowiedzi oznajmiono, że zaskakujące jest, że wniosek został podjęty po głosowaniu biorąc pod uwagę,

że uchwała jest procedowana od wielu miesięcy, tym samym oddalono wniosek chińskich lekarzy.

Michał Matuszewski

Członek Rady Ośrodka Współpracy Zagranicznej
Naczelnej Rady Lekarskiej